Estudis de Constantí (Constantí), 37 (2021), p. 129-137

El repartiment del delme i primícia a les parròquies del Camp de Tarragona durant l'Antic Règim

Josep M. Grau Pujol

Resum: Estudi sobre la participació del delme i primícia a l'època moderna en les tres comarques del Camp de Tarragona. La font principal és un document emprat pels arrendataris dels drets senyorials, conservat en el fons patrimonial dels Moragues.

Paraules clau: Rendes senyorials i eclesiàstiques, Camp de Tarragona.

Abstract: Study about the participation of tithes in the modern era, in the three counties of Camp de Tarragona. The main source is a document used by the tenants of the lordly rights, preserved in the patrimonial fund of the Moragues.

Keywords: Manorial and ecclesiastical rents, Camp de Tarragona.

En els últims anys en algunes diòcesis catalanes com ara les de Girona, Barcelona o Lleida, han proliferat les recerques sobre les exaccions dels senyors jurisdiccionals en els seus dominis, tant sobre l'origen com la seva progressió, i conflictivitat, que han permès conèixer l'evolució de conreus i estimació de la producció agrària. De l'època medieval en els bisbats de Tortosa i Tarragona, cal destacar entre d'altres, els acurats treballs de Josep Serrano Daura, Antoni Virgili Colet, Josep Trenchs Òdena, Jordi Morelló Baget i Manel Fuentes Gasó.[1]

Ja entrats en l'edat moderna i el pas a la contemporània, disposem de les aprofundides aportacions de Jordi Andreu Sugranyes, Salvador-J. Rovira Gómez,[2] Antoni Jordà Fernàndez, Valentí Gual i Josep M. Comas Pié.

[1] Per la bibliografia camptarragonina us remetem a la detallada compil·lació feta per Eugeni Perea Simón, *Historiografia religiosa de l'arxidiòcesi de Tarragona (1606-2007): Un estat de la qüestió*, Barcelona, 2010, p. 108-114. A la resta de Catalunya són de consulta obligada els treballs de Montserrat Duran Pujol, Enric Tello Agaray i Gaspar Feliu Montfort, entre d'altres.

[2] En la temàtica que ens ocupa, mencionar els articles: "Els senyorius laics del Camp de Tarragona (segle XVIII)", *Butlletí Arqueològic* (Tarragona), 36-37 (2015), p. 263-69 i "Consideracions entorn el

El primer en la seva tesi doctoral, el segon en nombrosos articles i llibres, el tercer sobre la ciutat i el Camp de Tarragona, el quart en la investigació sobre les disputes del Monestir de Poblet i el darrer sobre Vila-rodona.

El nostre objectiu és el d'exposar com es repartien els delmes i primícies a les tres comarques del Camp de Tarragona, però sols les poblacions que integraven la diòcesi tarragonina a l'època moderna. És la segona part de l'estudi que vàrem realitzar en base un document conservat en el fons Moragues de l'Arxiu Històric de Tarragona (AHT), datat entre final del segle XVIII i inici del XIX, possiblement una còpia dels arrendataris dels drets senyorials per a ús dels col·lectors.[3]

La font presenta les dades per parròquies, una de les dificultats és que els seus límits no coincideixen amb els dels termes municipals i a més ambdós han variat al llarg del temps.

Les alteracions i els canvis parroquials a nivell comarcal les ha estudiat Joan M. Quijada Bosch.[4] Sobre les dignitats eclesiàstiques tarragonines comptem amb les recerques de Salvador Ramon Vinyes i Eugeni Perea Simón.

Hem afegit informació complementària al text per facilitar la identificació de cada lloc (entre claudàtors), si bé hem de dir que hi manquen les parròquies llavors integrades al bisbat de Barcelona i alguns termes sota jurisdicció laica. Conèixer el repartiment dels delmes i primícies és bàsic pels qui estudiïn els arrendaments de les rendes senyorials. Una altra font que aporta dades sobre els delmes són els capbreus, on l'encapçalament s'exposen clarament els drets del senyor.[5] Els manuals notarials escriptures els arrendaments dels drets a comerciants, sense oblidar els propis fons senyorials, parroquials, patrimonials i judicials.[6]

---

delme i primícia de l'arquebisbat de Tarragona l'any 1821», *Contribució a la història de l'Església Catalana*, Barcelona, 1983, p. 109-120 i «Propietats agràries i rendes del clergat parroquial al Baix Camp (1829-1840)», *Quaderns d'Història Tarraconsense* (Tarragona), 1 (1980), p. 113-123, comunicació presentada al *1er. Col·loqui d'Història Agrària*, celebrat a Barcelona el 1978, amb les actes publicades a València el 1983, p. 271-281. També convindria afegir l'aportació de Josep Recasens Comes, «Les rendes del monestir de Poblet a l'Arquebisbat de Tarragona a finals del segle XVIII», *I Col·loqui d'Història del Monaquisme Català*, Santes Creus, 1967, p. 297-307.

[3] La primera part es troba disponible al portal RACO: «El repartiment de delmes a la Conca de Barberà i les Muntanyes de Prades a l'època moderna», *Aplec de Treballs* (Montblanc), 32 (2014), p. 113-20.

[4] «Formació de la xarxa parroquial de l'arquebisbat de Tarragona: el cas de les parròquies de la Conca de Barberà (segles XII-XXI)», *Aplec de Treballs* (Montblanc), 33 (2015), p. 83-120 i pel que fa als municipis a nivell general, Jesús Burgueño, *Atles de la Catalunya senyorial: els ens locals en el canvi de règim (1800-1860)*, Barcelona, 2014.

[5] La historiografia sobre aquesta tipologia és molt extensa, al Camp de Tarragona a tall d'exemple, vegeu les aportacions de: Josep M. Escolà-Salvador-J. Rovira, «El capbreu de la senyoria de Montornès», *Quaderns d'Història Tarraconense* (Tarragona), 9 (1990), p. 41-144 i Hèctor Mir Lorente, E*l Codony a inici del segle XVI: paisatge, economia i societat dels antics llocs i termes del Codony a partir del capbreu de 1510*, Tarragona, 2011 i per Constantí els rigurosos treballs d'Isabel Companys Farrerons.

[6] La riquesa dels procesos de la Reial Audiència ha facilitat la investigació sobre la proliferació de les disputes sobre delmes i altres drets, vegeu Albert Cots Castañé, «Aproximació a l'estudi dels

El mas de la Ferrerota de Constantí té una tau força desgastada inscrita a la dovella de la portalada d'entrada (Fotos J. Estivill / Arxiu Municipal de Constantí).

El document del fons Moragues presenta les dades de forma simple, en primer lloc hi ha el nom de la parròquia, la part del delme, generalment de deu una i de la primícia, una quarta part del primer tribut i quin senyor el percep. En alguns casos és un de sol, però en d'altres es divideix entre diferents dominis i dins d'un mateix terme hi podia haver quadres o partides d'una altra jurisdicció. Gràcies a les respostes municipals als interrogatoris governatius es poden ampliar les singularitats de les percepcions sobre les collites, com per exemple el qüestionari de Francisco de Zamora de 1790, vegem sinó les contestes de dos ajuntaments camptarragonins el primer de la Selva del Camp: «El diezmo se paga al señor arzobispo de Tarragona, de diez uno, de toda especie de granos, de vino, azeyte, avellanas, verduras y cría de ganados. De la cota dezimal, percibe el retor de la Selva su porción, por primicia, de granos de primera cosecha, que llaman de san Juan y del vino, la octava parte del diezmo, de la cosecha que llaman de tardío y del azeyte, la quarta parte, como de las verduras y cría de ganados, de las avellanas se paga el diezmo al ilustrísimo, pero de ellas, ninguna porción sale por primicia y tampoco de la hierva, que llaman roldó, de la que se paga diezmo. No se paga de las frutas frescas del campo».[7] I el segon de Constantí: «De todo, a excepción de algarrobas, calabazas y verduras se paga diezmo al arzobispo de Tarragona, rector de Constantí y colegio de la Asumpta de la Universidad de Cervera. De esta manera el arzobispo tiene tres partes, el colegio la cuarta parte y

conflictes senyorials a Catalunya (1751-1808)», *Estudis d'Història Agrària* (Barcelona), 6 (1983), p. 241-268. Per Constantí coneixem un litigi del segle XVIII: «Un conflicte per a la recaptació del delme a Constantí (1779)», *Estudis de Constantí* (Constantí), 23 (2007), p. 17-23.

[7] Un qüestionari de Francisco de Zamora. *Notícies de la vila de la Selva del Camp al segle XVIII* (a cura de Domingo Fabregat Folch), la Selva del Camp, 2021, p. 51-52. Un interrogatori anterior, concretament de 1716 i del mateix municipi, també és extens en la percepció dels delmes, vegeu la monografia de J. M. Grau-Manel Güell, *La Guerra i la Postguerra de Successió a la Selva del Camp (1705-1717)*, la Selva del Camp, 2014, p. 235-242.

lo restante el cura. El diezmo es la cuarta parte de los frutos y valdrá anualmente 7.000 libras».[8]

Al Camp de Tarragona la jurisdicció eclesiàstica es repartia entre el clergat secular del bisbat de Tarragona, el prelat, el capítol de canonges, el degà, ardiaques, pabordes, infermers, tresorers i altres institucions (Seminari Tridentí); clergar regular (Monestirs de Santes Creus i Poblet, a més de l'ordre de Sant Joan de Jerusalem). I els senyorius laics dels comtes de Prades i de Santa Coloma, els marquesos de Mortara i Tamarit) i el baró de Rocafort.[9]

La primícia equivalia a una quarta part del delme, o sigui la quarentena part de la collita (2,5%) dels cereals, (mestall, ordi, moresc, blat, civada i espelta), verema, llegums, (cigrons, fesols, faves, guixes, pèsols i veces), bulbs (alls) i fibres (cànem).

Es destinava al manteniment del rector, el qual percebia altres rendes en censals o terres.[10] El rector de Vila-rodona entre 1756-1777 va arrendar la prímicia de la parròquia per 400 lliures anuals, però a partir de la darrera data i fins 1788, el rector va decidir gestionar directament la recol·lecta i en va deixar constància escrita. El 1777 les despeses de la plega són de 50 ll. i els diners resultants de la venda dels productes agraris foren de 376 ll. és a dir que el cost de la feina suposava el 13% (recaptar, emmagatzemar i vendre, amb la manipulació prèvia del cànem i la verema per a tranformar-la en vi i aiguardent, el qual era transportat a Altafulla o Torredembarra). En una altra anyada (1787) els ingressos obtinguts de la primícia van ser de 577 ll. i els costos de 53 ll. (9,18%). Gràcies a l'enumeració de les entrades de la rectoria l'any 1768, podem conèixer els percentatges dins del dins el conjunt de 933 ll. de les quals prop de la meitat (400 ll.) provenien de la primícia (42,87%), les fundacions, aniversaris i misses no arribaven a la quarta part (19,%), seguien els drets d'enterraments (15,96%) i el productes de les terres pròpies (13,5%).[11]

A cada poble el senyor disposava d'una casa, anomenada casa del delme, on els pagesos havien de dipositar els delmes i censos en espècie (cereals i verema).

---

[8] Josep M. Recasens Comes, «La villa de Constantí a fines del siglo XVIII», *Estudis de Constantí* (Constantí), 1 (1985), p. 32. Precisament d'aquesta parròquia, coneixem el contracte d'arrendament que el 24 de maig de 1716 realitza el rector Dr. Antoni Marsal, per un trienni i un preu de 820 lliures anuals, a favor de Joan Rius, pagès de Vila-seca. En les condicions s'especifica que la demarcació parroquial «compren tot lo terme de Constantí y part del Territori de Tarragona» (AHAT, Parròquia de Constantí, Manual Notarial d'Antoni Marsal, 1715-1716, f. 19, sign. 77).

[9] *Una relació de jurisdiccions per poblacions l'ofereix Juan Bautista Golobardas, Cataluña en la mano*, Barcelona, 1831.

[10] Sobre la primícia a l'època medieval, entre d'altres vegeu: Salvador Ramon Vinyes, *Índex vell, índex dels documents de l'arxiu de l'Arquebisbe (1a. part). 1679*, Tarragona, 1997 i Antoni Virgili i Colet, «El delme i la primícia al bisbat de Tortosa», *Analecta Sacra Tarraconensia*, (Barcelona) núm.1, vol. 67 (1997), p. 423-431.

[11] Josep Santesmases Ollé, *Estructures i dinàmiques locals a la segona meitat del segle XVIII: el cas de Vila-rodona*, Valls, 2017, p. 118-127.

A la Canonja, sabem que el 1856 s'havia posat a la venda pública: «Una casa llamada del Diezmo, procedente del cabildo de esta diócesis, sita en la calle de la Rabaleta, del pueblo de la Canonja, linda a Oriente, con la citada calle donde tiene su puerta de entrada, al Norte con la calle detrás la Iglesia. Esta casa se halla arrendada a Pedro Cañellas y otros por la cantidad de 559 reales anuales, ha sido tasada en 9.600 reales y capitalizada en 12.578 reales, por cuya cantidad se subasta» (*Diario Mercantil de Avisos y noticias*, Tarragona, 3 de juliol de 1856). A Constantí la casa delmera es va subhastar a inici del segle XX: «Tendrá lugar en el despacho del notario de esta ciudad [de Tarragona] don Simón Gramunt, el día 29 del corriente mes, desde las 16 a las 19, de las fincas siguientes:1.Una casa situada en la villa de Constantí, calle Mayor, número 18, conocida por casa del delme, compuesta de planta baja, en la que hay cuatro lagares, y de un piso» (*Diario de Tarragona*, 12 de març de 1901).

Façana de l'Església Parroquial de Sant Feliu de Constantí (Foto J. Estivill / Arxiu Municipal de Constantí).

APÈNDIX

Participació del delme i la primícia a les parròquies del Camp de Tarragona (època moderna)

ALT CAMP

-**Aiguamúrcia**: El cosechero paga, [?], lo percibe todo el Monasterio [de] Santas Cruces.

-**Alcover**: El cosechero paga de [?] uno en trigo y vino, (se debe averiguar si es de 10 u a 11) y de quinze uno en azeite y cáñamo. Son muchos los perceptores y varias las que hay con mucha diferencia en los repartos, por un cálculo prudencial parece que de cada ochenta que vale la maya de diezmo y primicia, perciben 29 la obra o fábrica de la catedral, 5 el cavildo en el término del Albiol, 15 el arcediano de Vilaseca, 3 el conde de Prades, 4 el ilustrísimo, 4 el enfermero, 4 y 20 el cura.[La parroquia tenia com a sufragànies el Milà i el Rourell, la jusrisdicció del rector també s'extenia per Bonburguet i una part dels termes de l'Albiol, (Masos de Mallafrè, Barberà i Matarrània), el Samontà i Valls.

-**Bràfim**: En la mitad del término el cosechero paga de quince dos, con nombre de tasca, al conde de Peralada y otro con nombre de diezmo o primicia, en la otra mitad del término paga el cosechero de once uno, con el nombre de diezmo o primicia. El diezmo se divide en partes iguales entre el arzobispo y el enfermero de la santa iglesia. La primicia o quarta décima es del cura párroco.

-**Cabra del Camp**: El cosechero paga de diez uno u de quarenta y quatro quatro, las tres o diezmo, se divide entre el arzobispo que percibe casi la mitad, el thesorero de la santa iglesia que percibe casi una tercera parte, el Monasterio de Santas Cruces, el de Vallbona [de les Monges] y el marqués de Mortara, que perciben partes desiguales. La quarta décima y primicia, percibe algo más de la mitad el cura de la misma parroquia y lo demás se divide por partes iguales entre el cura párroco del Pla [de Santa Maria] y el cabildo, por razón del arcedianato de Vilaseca. [En els seus seus termes municipal i parroquial s'incloïa Fontscaldetes].

-**Figuerola del Camp**: El cosechero paga en granos de espiga de trese dos, y en lo demás de diez una. El cura párroco percibe por primicia la quarta parte de los demás frutos, pero de granos de espiga algo menos. El diezmo es del cabildo y del Monasterio de Poblet, que en algunas cuadras tiene más que el arzobispo. [Tenia com a sufragànies Prenafeta i Miramar].

-**Els Garidells**: El cosechero paga de diez uno, la quarta décima o primicia, es del cura párroco. El diezmo del arzobispo y del enfermero, por partes iguales.

-**Montagut**: El cosechero paga por lo común de diez uno. La primicia es toda del cura párroco, menos en una quadra, en que tiene la mitad el Monasterio de Santas Cruces, el diezmo es del mismo monasterio, del barón de Rocafort, de don Carlos Sayol y del señor de Rodoñá, en proporciones desiguales.

-**El Pla de Santa Maria**: El cosechero paga de onse uno, el diezmo es del arzobispo y del cabildo, menos en una grande quadra que es de don Josef Guillem. La primicia se divide en partes iguales entre el cabildo y el cura párroco.

-**El Pont d'Armentera**: El cosechero paga de diez uno, menos en aceytunas, que es de diez y seis. El diezmo y una parte de primicia es del Monasterio de Santas Cruces, la restante primicia es del cura párroco.

-**Querol**: El cosechero paga de quarenta quatro, los tres se reparten entre don Carlos de Seyol y la baronesa de Rocafort, menos una pequeña porción de tierra, cuyo diezmo es del beneficio de san Juan. La quarta décima o primicia es del cura párroco. [Tenia com a sufragànies Esblada i Salmella]. [El 1834 dins el terme municipal incloïa Peralta].

-**La Riba**: [Era sufragània de Vilaverd. El primer terme municipal era senyoriu del Duc de Medinaceli i el segon de l'Arquebisbe].

-**Vallmoll**: El cosechero paga de diez u onse uno, el diesmo es del señor arzobispo, del cabildo y de las dignidades de la santa yglesia, prior y enfermero. La primicia se divide por partes iguales entre el arcediano mayor y el cura párroco. [La parròquia incloïa Bellavista,Tenia com a sufragània Nulles].

-**Valls**: El cosechero paga de diez once, u doce uno, el diezmo es del señor arzobispo y del prior de la catedral, menos algunas quadras que es del arcediano mayor, del enfermero, del párroco y de don Josep Sagarra, y una porción o rediezmo de granos, es del cabildo. La primicia se divide entre el arcediano mayor y el cura párroco. [El terme parroquial incloïa Fontscaldes i Masmolets i el municipal també a Picamoixons].

-**Vilabella del Camp**: El cosechero paga de diez u onse, uno. El diezmo se divide entre el señor arzobispo y el enfermero, menos una porción o rediezmo de granos, que es del cabildo y el de una quadra, que es del rector, con toda la primicia o quarta décima.

Baix Camp

-**L'Albiol**: El cosechero paga la que asse 10, el cabildo de Tarragona percibe tres partes, y el cura una.

-**L'Aleixar**: El cosechero paga de diez uno, de los quales percebe uno y medio el ilustrísimo, uno y medio el conde de Prades, o duque de Medinaceli y uno el cura. [Tenia com a sufragània Maspujols].

-**Alforja con sus annexas**: El cosechero paga de diez una, el arzobispo percibe el diezmo y la comunidad de Alforja la primicia, menos en una de las annexas, en que persibe una pequeña porción el cavildo y el seminario tridentino (se debe averiguar qual es la annexa y que parte perciben el cavildo y el seminario tridentino). [Tenia com a sufragànies les Borges del Camp, Riudecols i les Voltes].

-**L'Argentera**: El cosechero paga de diez uno, y el diezmo es del señor arzobispo, menos en un muanyo o cuadra, que es del seminario tridentino. El cura párroco percibe la quarta parte o primicia. [En els seus termes municipal i parroquial s'incloïa Trilla. La parròquia tenia com a sufragània Duesaigües].

-**Botarell**: El cosechero paga de diez uno o de quarenta quatro. Las tres se dividen por partes iguales entre el arzobispo y el deán de la cathedral, el uno o quarta décima o primicia, es del cura párroco.

-**Cambrils de Mar**: El cosechero paga de diez u once, uno, las tres quartas partes o diezmo, se divide por partes yguales entre el arzobispo y el deán de la santa iglesia [de Tarragona], menos en una quadra en la que es el cura párroco, como también toda la cuarta décima o primicia [El 1824 el terme municipal incloïa Vilagrassa]. [La parròquia tenia la partida de la Pobla d'en Taudell, aquesta dins del terme municipal de Mont-roig].

-**Montbrió del Camp**: El cosechero paga de diez u onze uno, el diezmo se divide por partes iguales entre el arzobispo y el deán, el cabildo por la obra de la iglesia, tiene rediezmo de granos. La primicia se reparte entre el párroco de Montbrió y el de Cambrils [El 1834 el terme municipal incloïa Tagells].

-**Mont-roig del Camp**: El cosechero paga de diez uno. El diezmo es del hospitalero, dignidad de Tarragona y la primicia del cura párroco. Se hazen 4 partes: 3 el hospitalero de Tarragona, 1 el cura.

-**Reus**: El cosechero paga de diez uno, el diezmo es del cabildo de Tarragona y la primicia del prior o párroco de prebenderos, (se hacen quatro partes), [La parròquia havia tingut com a sufragànies Almoster i Castellvell].

-**Riudecanyes**: El cosechero paga de diez uno, el diezmo es del arzobispo y la primicia del párroco. Se hacen quatro partes, 3 el arzobispo, una el cura.

-**Riudoms**: El cosechero paga de diez uno, el diezmo es del arzobispo y la primicia del mismo

cabildo y cura párroco. [El 1834, dins el terme municipal s'anota el Mas de Domènec].

-**La Selva del Camp**: El cosechero paga de quarenta, quatro, una al cura párroco y tres como diezmo, al arzobispo, menos en una pequeña porción o rediezmo de granos que percibe el cabildo [El 1834 s'anota dins del terme municipal els llocs d'Aimeric i Bonburguet. La parròquia incloïa el Burgar].

-**Vilafortuny**: El cosechero paga de diez uno, el diezmo es del señor arzobispo, de don Magin de Vilallonga y alguna porción pequeña del cabildo. La primicia o quarta décima es del seminario tridentino. [De la seva parròquia en depenien les Franqueses, el Mas de l'abat i Vilagrassa].

-**Vinyols**: El cosechero paga de diez uno, el diezmo es del señor arzobispo y del deán y en una quadra, es del cabildo, de quien es también la primicia. [En els seus termes municipal i parroquial s'incloïa els Arcs, en el segon cas com a sufragània].

-**Vilaplana**: El cosechero paga de diez uno o de quarenta quatro, tres que se dividen por partes iguales entre el señor arzobispo y el duque de Medinaceli y una al cura párroco.[Tenia com a sufragània la Mussara].

TARRAGONÈS

-**Altafulla**: El cosechero paga de diez uno y en la mayor parte de las tierras, percibe el marqués de Tamarid, lo que se llama diezmo. El rector percibe la cuarta parte o la primicia de toda la parròquia y el diezmo de alguna quadra. [Tenia com a sufragània la Nou de Gaià].

-**La Canonja**: El cosechero paga de diez uno, u de quarenta quatro, el diezmo es del cabildo. La primicia o quarta décima, se divide por quadras o términos muy desiguales, entre el cura pàrroco, el cabildo y el seminario tridentino [El 1834 el terme municipal incloïa la Boella. La parròquia comprenia la Pineda].

-**El Catllar**: El cosechero paga de diez uno, menos del aceite, que es de quinse, el diezmo es casi todo del conde de Santa Coloma, en algunas quadras, es del arzobispo o del enfermero o del beneficio de san Salvador, o del marqués de Llupià o de Juan Magriñá. La quarta décima o primicia es del cura párroco y en una quarta o quinta parte es del cabildo. [La parròquia comprenia l'Argilaga].

-**El Codony**: El cosechero paga de onse uno, menos en aceytunas y cáñamo, que és de quinse, el diesmo se divide entre el arzobispo y el infermero, menos en una quadra que es del Monasterio Santas Cruces, el cabildo percibe un rediezmo o el diezmo del diezmo de los granos en casi toda la parroquia. En toda tiene el cura párroco la quarta décima o primicia. [La parròquia incloïa Perafort i Puigdelfí. Tenia com a sufragànies la Secuita i la Pobla de Mafumet].

-**Constantí**: El cosechero paga de onse uno, el diezmo es del arzobispo, el cabildo percibe rediezmo de granos en casi toda la parroquia. De la primicia o quarta décima, tiene tres quartas partes el cura párroco y una el colegio de la asumpción de Cervera [La parròquia incloïa la Boella. El 1834 consta que el terme municipal integrava Centcelles].

-**Creixell de Mar**: El cosechero paga de quarenta quatro una al cura y tres a don Francisco March.

-**La Pobla de Montornès**: El cosechero paga comunamente de diez uno, el diezmo y algo más de tres quartas partes de la primicia es del Monasterio de Santas Cruces, las tres restantes del cura párroco.

-**Renau**: El cosechero paga de diez uno, el diesmo es de la orden de san Juan de Jerusalen, menos en su sufragánea [Peralta], que es del Monasterio de Santas Cruces, la primicia es del Monasterio de Santas Cruces. La primicia es del cura párroco, menos la mitad de la de granos de la sufragánea, que es del cabildo. [Dins els seus termes municipal i parroquial hi havia Peralta].

-**Tamarit de Mar**: El cosechero paga de diez uno uno u onse, el diezmo es del marqués de Tamarit, del arzobispo, de don Josef Guillemí y una grande quadra que se divide por partes iguales

entre el prior, dignidad de la catedral y el cura párroco, como también la primicia. [De la seva parròquia en depenien els Cocons, Ferran, i els Monnars. Tenia com a sufragània la Riera de Gaià].

-**Tarragona**: El cosechero paga de diez uno, en el dezmario principal, que se llama mayor, se divide el diezmo entre el arzobispo y el cabildo, y la primicia o quarta parte, es del cabildo. En lo restante no se paga primicia y todo el diezmo es del mismo cabildo de Tarragona o del de Yvisa o de la dignidad de enfermero o del hospital de enfermos [El 1834 dins del terme s'incloïa els Mongons].

-**Torredembarra**: El cosechero paga de diez uno y en legumbres de trese, el diezmo es en la mayor parte del conde de Santa Coloma y de doña María Ana de Garma, el Monasterio de Santas Cruces y el cura párroco tienen algunas porciones. La primicia o quarta décima, es del cura [De la seva parròquia en depenia Clarà].

-**Vespella de Gaià**: El cosechero paga de treinta y siete, quatro, tres al marqués de Llupià y una al cura párroco.

-**Vilallonga del Camp**: El cosechero paga de diez u onse uno, menos aceyte y cáñamo, que es de quinse o diez y seis. Uno. El diezmo es del señor arzobispo y del señor enfermero, menos una porción o rediezmo de granos, que es del cabildo. La primicia es toda del cura párroco, menos una porción de la de algunos granos, que la divide con el cabildo [la parròquia incloïa Font de l'Astor, la Granja, els Hospitals, Mas de l'Obra, la Montoliva i Sorts].

-**Vila-seca de Solcina**: El cosechero paga de diez uno, la mayor parte del diezmo es del arcediano de Villaseca y del cabildo, lo restante del arzobispo y seminario tridentino, este tiene también una porción de primicia, siendo la demás del cura párroco [El 1834 el terme municipal incloïa Mascalbó, Mas de Blasi, Mas de l'Abat, les Comes d'Ulldemolins, les Franqueses de Vilafortuny, Salou i Barenys].

Consideracions al text: La dignitat d'*ilustrísimo* es refereix a l'Arquebisbe de Tarragona, l'ordenació de les parròquies per comarques és nostra, el document original segueix un ordre alfabètic. Per a una major comprensió hem desenvolupat les abreviatures. Hem obviat les parròquies del Priorat, (Albarca, Cornudella, Falset, la Morera, Porrera, Pradell de la Teixeta, Torroja i Ulldemolins), les Garrigues (L'Albi, Cervià, l'Espluga Calba, els Omellons, la Pobla de Cérvoles,Tarrés, el Vilosell i Vinaixa) i l'Urgell (Ciutadilla, Guimerà, Sant Martí de Maldà, Nalec, els Omells de Na Gaia, Rocallaura i Vallbona de les Monges).

Font: AHT, Fons Moragues,*Quota en que pagan el diezmo y primicia sus perceptores en el arzobispado de Tarragona.*

Observacions: Recordem que algunes parròquies de l'Alt Camp en aquesta època pertanyien al bisbat de Barcelona (Rodonyà, Salomó i Vila-rodona). Les dades de 1834 sempre es refereixen als límits dels termes municipals i les hem extret de la «lista de los pueblos que componen la provincia», publicada al *Boletín Oficial de la Provincia de Tarragona* (BOPT), del dies cinc i vuit d'agost del referit any. Agraeixo al company Manel Güell la informació sobre el butlletí. Les assignacions de les parròquies són del segle XVIII, basades en el cens de Floridablanca (1787). Cal advertir que els límits eclesiàstics i municipals van patir diverses alteracions en els segles esmentats i els termes antics no coincideixen amb els actuals.